

Kluci a holky, tahle knížka není veselá. Je o děvčeti, které od narození lhalo. Ublížilo tím mnoha lidem. Nemělo bohužel dobré srdce. Možná za to nemohlo, kdo ví. Vyprávím jeho příběh proto, že takových Eviček je kolem nás hodně. A málokdy jsme na jejich nečekaný útok připraveni. Třeba je potkáte i vy. V tu chvíli si snad vzpomenete na tuhle knihu, a budete připraveni se bránit. Asi vám to přijde divné, ale nejlépe se ubráníte, že je budete mít rádi. Jedině láska nás může zachránit. Nejvíce na světě totiž bolí zlomené srdce.

Veradi, když knihu nedočtete. Neházejte ji, prosím, do kontejneru na papír, ale odložte ji například na lavičku v parku. Je možné, že ji některá z Eviček najde, přečte si ji, zamyslí se nad sebou a lhat přestane. A vy tak zabráníte velkému neštěstí.

S láskou Petra Braunová

KDYŽ SE EVIČKA NARODILA

Když se Evička narodila, nebylo na ní nic poznat. Bylo to obyčejné miminko. Je docela možné, že v tu chvíli byla ještě úplně v pořádku. Jako jiná novorozeňata neuměla mluvit a kroutila se v peřince jako žížala. Srdíčko jí rychle ťukalo, jako ťuká rychle všem malým tvorečkům.

Ťuk, ťuk, ťuk.

Křičela na celé kolo. Chtěla pít, jíst a chtěla mámu. Pít a jíst dostávala pravidelně. Ale mámu často neviděla. Místo mámy jí krmily paní na hlídání. Maminka Evy chtěla být úspěšná v práci, a zaobírat se miminkem se jí příliš nechtělo. Navíc Evička nebyla první dítě v rodině. Měla starší sestru Jitku.

„Jsi ošklivá,“ prohlásila Jitka, když sestřičku viděla poprvé. „Docela hnusná.“ Jitku nikdo neokřikl. Stála u postýlky sama.

8

Evička zaostřila zrak. Nevěděla, že se dívá na vlastní sestru, protože jí to nikdo neřekl. A co se malým dětem nepoví, to neví. Evička hleděla na obličej osmileté holčičky. Jitka nebyla moc hezká, měla příliš dlouhý nos, hubený obličej, rovné hnědé vlasy, a stále se mračila.

„Neumíš chodit, ani mluvit, podělaváš se do plenek a je s tebou práce.“

Jitka pozorovala nevídaného sourozence a přemýšlela, čím Evu ještě urazí. S Jitkou si rodiče už tak málo hráli a povídali, a teď navíc dostala sestru. Jitka začala žárlit. Bude se muset s miminem o rodiče dělit.

„Nemám tě ráda. Neměla ses vůbec narodit!“

Evička neodpovídala. Vždyť ještě neuměla mluvit. Mlčela a cucala si palec. Jitku přestalo bavit jí nadávat. Odešla z pokoje.

Evička se po chvíli dala do křiku. Sice netušila, proč se na ni ta holčička zlobila, ale líbila se jí. Evička nechtěla zůstat v postýlce sama. Jenže Jitka se už za sestrou nevrátila. Hrála si ve svém pokojíku s kostkami.

Evička křičela a křičela. Nejdřív hodně hlasitě. Zvuk vlastního hlasu ji děsil. Odrážel se od stěn a vracel se ozvěnou. Pak se unavila, trochu se ztišila a nakonec usnula. A když se probudila, dostala hlad a křičela znovu. Konečně se dveře otevřely a miminko vzala do ruky jakási žena.

„No jo, neřvi, už to bude.“

Evička se lačně přisála k dudlíku na lahvičce s mlékem. Pila a pila. Přitom kroutila očima a sledovala cizí ženu. Pochopila, že to není máma. Každé malé dítě svou mámu brzy pozná samo, i když to neumí říct nahlas.

V pokoji se objevila Jitka. Nevraživě se dívala na sestřičku. Evička dopila mléko a jako každé miminko se po jídle malinko ublinkla.

„Fujtajbl!“ vykřikla Jitka a utekla.

Paní na hlídání vrátila holčičku do postýlky. Mrkla na hodinky. Bylo by fajn, kdyby dítě usnulo a ona se mohla v klidu dívat na televizní seriál.

Evička spustila křik. Máchala ručkama a brečela, až jí nestačil dech. Každé tři hodiny dostala najíst, ale pak se k ní do pokoje nikdo nevrátil. Venku se vždy pomalu setmělo a ona unavená pláčem usnula. A tak to šlo den za dnem.

Nejvíce se budila v noci. V pokoji byla tma a té se Evička bála hodně. Křičela na celé kolo. Obvykle se v pokoji objevil štíhlý muž s tmavými krátkými vlasy a hlubokým příjemným hlasem. Evička už věděla, že je to táta.

„Ale, ale...“ mumlal a hladil dcerku po čele.

Táta trávil celé dny v práci, které dával přednost před rodinou. Dcery viděl jen večer. Proto mu nevadilo k miminku vstávat.

Táta byl cítit cigaretovým kouřem. Evička nevěděla, že cigarety jsou škodlivé a většinou lidem zapáchají. Táta byl jediný, kdo ji v noci bral do náruče a mazlil se s ní. Tím pádem si oblíbila i vůni cigaretového kouře.

„Nech ji,“ doporučovala muži pokaždé rozespálá manželka, „nechod' za ní. Rozmazlíš ji.“

Tatínek Evičky manželku bůhvíproč poslouchal téměř na slovo. Jedné noci tedy nechal dcerku plakat, i když ho probudila. Evička křičela na celý byt a vzbudila starší sestru.

„Neřvi!“ zabouchala Jitka na zeď.

Eva se bouchání lekla a na chvíli zmlkla. Jitka pak často na sestru zabušila. Někdy na ni bušila v noci i ve dne.

I úplně malý človíček pochopí, že některé věci nemají cenu. Jako například křičet do tmy, když za vámi nikdo nepřijde. I Evička časem přestala v noci plakat, a dokonce se přestala budit.

„No vidíš,“ řekla manželovi maminka Evy. „Nebrečí.“

Jitka se těšila na rána. To ji rodiče vozili do školy autem. Byla s nimi sama, mohla si myslet, že žádnou sestru nemá. Eva zůstávala v postýlce, protože rodiče v bytě vystřídalala paní na hlídání. Žádná však nevydržela déle než několik týdnů, takže i paní na hlídání se střídaly. Byly líné vozit svěřené miminko v kočárku venku na ulici. Dům, v kterém Evička žila, stál na rušné třídě, po které jezdila auta a tramvaje. Park byl daleko. A proto paní na hlídání vymyslely, že bude lepší nechávat dítě v kočárku na balkoně. Byt byl v nejvyšším patře domu. Balkon byl vlastně terasa, která se vznášela ve výšce nad křižovatkou.

Evička na balkoně usínala vždy lépe než v pokoji. Z kočárku viděla modré nebe, oblaka a ptáky. Cítila jiný pach než ten, který znala z pokoje. Netušila, že je to dým z komínů. Brzy si na něj zvykla. Slyšela podivný cinkot a troubení, ale nevěděla, že to jsou tramvaje a auta. Zvykla si i na cinkot a troubení.

„Já chci taky na balkon,“ říkala Jitka.

„Ty ne. Zábradlí je chatrné. Mohla bys spadnout dolů a zabít se,“ prohlásila paní na hlídání.

„A ona nemůže?“ podivila se Jitka.

„Ne. Je moc malá. Neumí se posadit, natož vylézt z kočárku.“

Evička jako každé miminko netušila, že existuje jiný svět než ten, který poznávala kolem sebe. Nevěděla, že jsou maminky, které své holčičky chovají v náruči, kdykoli zaplácou. Nevěděla, že existují sourozenci, kteří se mají rádi. A protože nic takového nezažívala, začala svět kolem sebe nesnášet. Jediné, co ji bavilo, bylo pozorovat ptáky.

KDYŽ EVIČKA POPOROSTLA

Když Evička poporostla, pochopila, kdo je kdo. Věděla, že má osmiletou sestru Jitku a že táta s mámou přicházejí večer. Nakouknou do pokoje, pozdraví se s paní na hlídání, obyčejně jí vyplatí nějaké peníze a zavrou se v kuchyni. Odtud se pak line jejich hovor a cigaretový dým.

Eva už uměla sedět. Uměla lézt po čtyřech a taky uměla vylézt z ohrádky. Jednoho dne vběhla do pokoje Jitka a u oka měla velmi zvláštní trubičku. Dívala se do ní jedním okem a volala: „Jé, to je krása! Páni! Jé!“

Evičku trubička velmi zaujala. Natáhla k Jitce obě ruce.

„Dej!“

Jenže Jitka jí nemínila krasohled ani půjčit, natož dát.

„Dej!“ volala Eva.

Jitka si krasohled schovala za záda. Natáhla k sestře prázdnou dlaň.

„Nic nemám!“

Evička začala křičet. Neuměla pořádně mluvit, ale byla bystrá. Věděla, že Jitka krasohled ukrývá v druhé ruce.

„Dej!“ zaječela.

12

Jitka si krasohled za zády bleskurychle přehodila z ruky do ruky. Ukázala sestře druhou prázdnou dlaň.

„Nic nemám!“

Evička hleděla na sestru překvapeně, protože to bylo poprvé, co se setkala se lží. Eva byla chytrá. Pochopila, že sestra neříká pravdu. Musí jí to dokázat.

Evička přehodila nožku přes ohrádku a přehoupla se do místnosti. Hrnula se k Jitce. Ta začala řvát.

„Mazej zpátky!“ okřikla ji paní na hlídání, když nahlédla do dveří, aby zjistila, proč holky ječí.

Jitka i s krasohledem utekla do svého pokoje.

Zajímavé bylo, že Evička uměla vylézt z ohrádky, ale nikdy se neuměla vrátit zpátky. Zůstala sedět uprostřed pokoje a dala se do breku.

„Neřvi!“ okřikla ji jako obvykle paní na hlídání. „Ach, s tebou je práce!“

Žena k holčičce došla, nadzvedla ji a posadila zpátky do dřevěné ohrádky mezi hromadu hraček.

Rodiče kupovali každou chvíli něco nového. Přinášeli kostky, leporela, panenky a panáčky, taky plyšové hračky a gumová zvířátka. Evička seděla uprostřed hromady a bála se zabrečet. Vůbec ji nezajímaly hračky v ohrádce. Ach, kdyby si mohla prohlédnout tu zajímavou trubičku, co měla sestra!

Jenže Jitka se do pokoje nevrátila.

Proto byla Evička ráda, když ji paní na hlídání nakrmila, položila do kočárku a dala na balkon. Evička už se uměla posadit, dokonce by uměla vylézt z kočárku, kdyby nedostávala kšíry. Byly to kožené řemínky, které jí paní na hlídání navlékla přes ramínka na tělo. Byly připevněné ke kočárku. Evička tak byla připoutaná. I když sebou škubala, až se kočárek otrásal, vylézt z něho nedokázala.

Jitka se v pokoji nudila. Krasohled ji přestal bavit. Odhodila ho na koberec. Rozhodla se projít se bytem. Paní na hlídání se dívala na televizi, a tak Jitka došla až na balkon. Uviděla tu sestru připoutanou řemínky ke kočárku.

„Měla bys místo řvaní štěkat. Haf! Haf! Haf!“

Evička už zapomněla na trubičku. Hleděla do nebe.

„Haf! Haf!“ Jitka přistoupila ke kočárku. Sklonila se nad sestru. „Haf! Haf!“

Evičce se štěkání líbilo. Usmála se.

„Haf! Haf!“ štěkala pořád Jitka.

„Haf! Haf!“ udělala Evička.

Jitka na ni vykulila oči.

„Haf! Haf!“ zopakovala Evička. Šlo jí to dobře, proto vyslovila ještě několikrát: „Haf! Haf! Haf!“

„Přestaň štěkat!“ utrhla se na ni Jitka.

Jenže Evičce přišlo štěkání tak legrační, že se dala do smíchu. Už se uměla smát, ale nebyvalo čemu. Jitka ani nevěděla, že to sestra umí. Hleděla na ni s překvapením. Evička seděla v kočárku na balkoně, štěkala a říčela smíchy.

„Ty jsi divná!“ usoudila Jitka a odešla do svého pokoje.

Evička okamžitě přestala štěkat. Bylo jí líto, že Jitka odešla, a rozplakala se. A protože sestra dveře od balkonu zabouchla, nikdo ji neslyšel. Ani lidé na ulici, tam cinkaly tramvaje, troubila auta a Eva byla moc vysoko.

A tak Evička pomalu přestala plakat. Ještě několikrát se otrásla slabými vzlyky, ale potom se zahleděla na modré nebe. Uviděla ptáky. Sledovala je dlouho, až ji začaly pálit oči. Zavřela je a konečně usnula.

Samozřejmě že Evička nebyla stále v kočárku nebo v ohrádce. Dostala se i do kuchyně.

Měla své místo u stolu. Sedávala v malinké židličce, která byla k desce stolu přišroubovaná. Evička tak konečně viděla místnost odjinud než ze země.

Rozhlížela se kuchyní a nemohla se nasytit vůně, kterou paní na hlídání nazývaly zápachem. I v kuchyni totiž byl cítit cigaretový dým. Evička milovala cigaretový dým, protože jí připomínal tatínka.

Evička u stolu nikdy nezlobila, tak tam sedávala dlouho a často. Proto se jednoho dne stalo, že seděla u stolu i v okamžiku, kdy domů přišli rodiče.

„Mami! Tati!“ vrhla se na rodiče Jitka.

Chvilí se na oba věšela a dožadovala se pozornosti.

„Běž,“ odehnala ji máma jako první. „Běž do pokoje. Jsem hrozně utahaná.“

„A můžu se koukat na televizi?“ zeptala se Jitka.

Máma přikývla. Jitka zmizela v obývacím pokoji.

„No ne, kdopak to tu sedí?“ usmál se na Evičku táta.

Evička se usmála na tátu a zatleskala ručkama.

Táta otevřel lednici, vyndal na stůl salám a pivo. Evička zvědavě pozorovala, jak si táta připravuje večeři. Natáhla ruku po salámu. Táta jí podal kolečko. Evička si ho strčila do pusy. Salám byl dobrý, slaný a trochu pálivý. Určitě lepší než ovesná kaše, kterou měla ona k večeři.

„Co to má v puse?“ obrátila se maminka na manžela, když přišla z pokoje a všimla si, že dcerka cosi přežvykuje. „Snad jsi jí nedal salám? Na salám je moc malá. A vůbec, holky jsou po večeři!“

„Ne,“ řekl s plnou pusou tatínek. „Nic jsem jí nedal.“

„Co máš v puse? Dal ti táta salám?“ zeptala se maminka Evičky, ale té se podařilo poslední kousek salámu spolknout.

Táta na ni mrkl. Evička pocítila zvláštní vzrušení. Vzpomněla si na odpole dne a na krasohled. Pochopila, že ani táta neříká mámě pravdu. A že je to asi zábavné, protože jinak by přece nezamrkal.

Máma nechala manžela být. Dcery byly po jídle a ona měla ještě nějaké povinnosti z práce. Usedla proto k počítači.

Táta dojedl a dopil. Pak se zvedl, došel k aktovce, vylovil z ní krabičku cigaret. Jednu vytáhl, vložil do úst, sáhl do kapsy a cvakl zapalovačem. Malý plamínek zálehl cigaretu. S blaženým výrazem vyfoukl táta do místnosti modravý kouř. Byl zvyklý kouřit v kuchyni. Věděl, že by malé děti neměly dýchat cigaretový kouř, protože je velmi nezdravý. Jenže táta si nemohl pomoci.

Evička na něho hleděla s očima dokořán. Kouř z cigaret vždy cítila, ale nikdy neviděla. Okamžitě se jí zalíbil. Kroutil se jako had, stoupal ke stropu a tam teprve zanikal. Evička mohla oči nechat na bílé cigaretě, která se čas od času červeně rozsvítila. Evička poprvé v životě uviděla oheň.

KDYŽ EVIČKA POPŘVÉ ZALHALA

Když Evička poprvé zalhala, měla se lží hodně zkušeností. Věděla, kdy a jak a proč lidé neříkají pravdu. Pozorovala to často doma. Jitka lhala nejvíc. Po ní často lhala paní na hlídání, pak táta a nakonec máma.

Evička byla malá, jenže pochopila, že lidé se uchylují ke lži, aby získali výhodu.

Máma lhala často do telefonu.

„Zavolám později, jsem v autě,“ říkala třeba někomu na druhé straně.

Evička se vždycky překvapeně rozhlédla. Máma nebyla v autě, ale v pokoji. Evička věděla, co je auto. Jezdívají v něm přece za babičkou.

Táta lhal mámě. Hlídal například Evičku. Zůstal s ní celou neděli doma. Četl si, ležel na koberci a nechal Evičku, aby mu čmárala propiskou po novinách. Obvykle si zapálil nejen v kuchyni, ale i v obývacím pokoji. Než přišla máma s Jitkou, stačil vyvětrat.

„Nekouřil jsi v obýváku?“

„Ne.“

Jitka často lhala, že jí bolí v krku nebo hlava nebo břicho, aby nemusela do školy. Mohla se pak celý den dívat na televizi nebo si hrát hry na tabletu.

Paní na hlídání to bylo úplně jedno. Přicházela do bytu brzy ráno, střídala tátu s mámou, kteří odcházeli do práce.

„Chce se mi blinkat,“ říkala třeba Jitka. „Musím zůstat doma.“

„Jak chceš,“ pokrčila rameny paní na hlídání. „Ale budeš jíst jen suché rohlíky a pít černý čaj.“

„Ano,“ přikývla Jitka.

Evička vždy čekala, zda se sestra skutečně pohlíká, nebo ne. Nikdy se tak nestalo. Dokonce celé dopoledne tajně chodila do kuchyně a z lednice si postupně brala jogurt, čokoládu, salám, a dokonce i zmrzlinu. Nebylo to těžké. Paní na hlídání sedávala v obývacím pokoji u televize. Dívala se na ni anebo hleděla do mobilu. Od té doby, co Evička počmárala sešit a zničila krasohled, do pokoje k sestře nesměla. Vše prozradila paní na hlídání, protože to nakonec vypadalo, že hračku sebrala sama. Jitka si na zajímavou hračku vzpomněla zrovna ve chvíli, kdy přišli rodiče. Tehdy večer se navyváděla. Byla

tak rozčilená, že malé sestře vyškubla z hlavy chomáč vlasů. Evička křičela na celé kolo a rodiče měli co dělat, aby dcery uklidnily.

„Ale do pokoje za mnou už nikdy nesmíš!“ ječela Jitka. „Jinak ji zabiju!“

„Nemluv tak!“ okřikl ji táta.

Měl rád obě dcery a nechápal, že ony se vzájemně nesnáší.

Evička do pokoje k sestře tedy nechodila. Postávala ve dveřích svého pokoje a rozhlížela se. To jí nikdo zakázat nemohl. A Jitka měla zlozvyk, který hrál Evičce do noty. Nezavírala si dveře svého pokoje. Nechávala je dokořán, a Evička tak snadno viděla, co se v pokoji odehrává. Hleděla tam jako do výkladní skříně.

Jitka pojídala cokoli a snadno umazala peřinu, do které si utírala prsty umatlané od čokolády. Suchý rohlík, který jí dala na talířek k posteli paní na hlídání, Jitka nikdy nesnědla, schovala ho pod polštář.

„Snědla jsi rohlík?“ ptala se paní na hlídání.

„Snědla,“ odpovídala Jitka.

„Co břicho, bolí?“

„Ano.“

Někdy ji opravdu rozbolelo. Nebylo divu, v břiše se jí smíchal salám, čokoláda, želatinové bonbony a žvýkačky, které s oblibou polykala.

„Hm,“ zamumlala paní na hlídání. „jestli tě tolik bolí, půjdeme k doktorovi.“

Jakmile se zmínila o doktorovi, Jitka vždycky řekla, že už je to mnohem lepší.

„Takže už tě nebolí?“

„Neee...“ kroutila se Jitka bolestí.

Evička takovéhle rozhovory poslouchala s velkým zaujetím. Věděla, že sestra lže. A Jitka věděla, že to Evička ví. Proto jí čas od času dala bonbon nebo kousek čokolády. Jitka se bála, aby sestra něco neprozradila.

Evička už nebyla batole, uměla mluvit, ale nahoru do kuchyňské linky, kde byly schované sladkosti, stále nedosáhla.

Jednou bylo Jitce skutečně špatně. Snědla celou tabulku bílé čokolády, studený párek, osm koleček paprikového salámu, citronový bonbon a napila se z láhve piva. Kroutila se v posteli, brečela a paní na hlídání ji tentokrát bez okolků zavedla k lékaři.

„Cos jedla?“ ptal se doktor Jitky, když jí prohmatával břicho v místě, kde je žaludek.

„Au,“ kvílela Jitka. „Nic.“

„Opravdu?“ divil se lékař.

„Dala jsem jí suchý rohlík,“ řekla paní na hlídání.

„Snědla jsi jen suchý rohlík?“ ptal se lékař.

„Ano,“ přikývla Jitka.

Evička věděla, co všechno Jitka spořádala, vždyť to viděla na vlastní oči. Stála v ordinaci tiše jako myška. Pozorovala sestru s obdivem. Lhát vysokému muži v bílém plášti, to je panečku něco!

Jitka dostala kapky na bolení břicha. Paní na hlídání je vyzvedla v lékárně. Doma je nakapala na lžičku. Byly hořké a Jitka je nechtěla polykat. Vrazila rukou do lžičky s kapkami. Rozprskly se na všechny strany.

„Dala jste jí kapky?“ volala máma z práce.

„Dala,“ odpověděla paní na hlídání.

Jitce se naštěstí udělalo dobře samo od sebe.

Jednou, když za paní na hlídání zaklaply dveře, Evička se vrátila do kuchyně. Věděla, co bude následovat. Táta z lednice vyndal večeri, obvykle studené párky, salám anebo paštiku, najedl se a zapálil si cigaretu.

„Fuj, táto!“ okřikla ho Jitka, které kouř z cigaret vadil. „Nekuř. Smrdí to.“

„Běž do svého pokoje,“ vyzval ji táta, „když ti to vadí.“

Evička vylezla tátovi na klín. Dívala se na cigaretový dým a na rozžhavený konec cigarety. Táta si četl noviny a dcerku bezděčně hladil po hlavě. Evička byla roztomilá. Hlavu jí zdobily světlé kudrnaté vlásky, měla velké zelené oči a zvědavý pohled. Uměla už docela dobře mluvit a tátu bavily její otázky.

„Tati, proč se z cigarety kouří? Tati, je cigareta dobrá? Proč hoří oheň?“

Táta netušil, že Evička celou dobu přemýšlí, jak mu sebrat zapalovač. Už dlouho se chystala prozkoumat oheň. Líbil se jí. Přitahoval ji. Chtěla ho uchopit a prohlédnout si ho zblízka.

„Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán!“ říkal táta.

Evička tu větu uměla nazpaměť. Musela ale přiznat, že jí nerozumí. Znělo

to jako básnička, které měla ráda, a tak si tu větu opakovala stále dokola: „Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán!“

Zapalovač nosil táta v kapse. Občas ho půjčil mámě, jakmile si připálila, vrátila zapalovač tátovi. Máma kouřila jen doma, svůj zapalovač neměla. Evička věděla už dávno, jak se zapaluje cigareta, znala pohyb palce, kterým se zapalovač stiskl a pak z něho vyletěl plamínek. Evička si byla jistá, že by ho taky dokázala ovládat.

Táta míval zapalovač v kapse saka nebo kalhot. Nechával sako na opěradle židle v kuchyni. Obvykle máma tátu napomenula a sako pověsila na ramínko v chodbě.

Evičce dny ubíhaly celkem pomalu jako všem malým dětem. Nevěděla, že si rodiče platí paní na hlídání, aby Evička nemusela do školky. Se školkou měli rodiče špatné zkušenosti. Když byla Jitka malá, zapsali ji do školky. Jenže ona tam nebyla spokojená. Často se prala s dětmi, kousala je a škrábala, bývala nemocná, a rodiče usoudili, že školka je jenom pro zlost. Když se narodila Evička, bylo rodičům jasné, že mladší dceru do školky zkrátka dávat nebudou.

Dlouhatánské chvíle Evička trávila pozorováním ptáků na obloze. Už nelehávala v kočárku na balkoně, na to byla velká. Na terasu ji paní na hlídání nepouštěla. Evička se dívala na ptáky ze zavřeného okna. Jenže dívat se celé dopoledne z okna nešlo. Evička bloudila bytem a nudila se. Chyběli jí kamarádi.

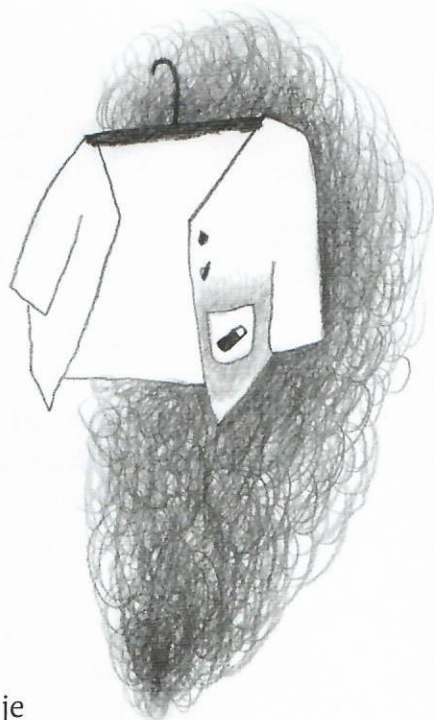
Samozřejmě že se dostala i do parku. Usmívala se na děti, chtěla si s nimi hrát. Nevěděla, jak se to dělá. Přistoupila často k cizímu dítěti a pozorovala ho. Cizímu klukovi nebo holčičce to nikdy nevadilo, ale vadilo to jejich maminkám nebo jejich paním na hlídání.

„Co bys chtěla?“ zeptal se jí pokaždé nějaký dospělý, když viděl, že postává v blízkosti jejich svěřence.

„Ty nemáš svoje hračky?“ ptali se ve vteřině, když sáhla po cizí lopatce nebo barevném kbelíčku na písek. „Vezmi si svoje hračky!“ napomenuli ji.

Evička měla plno hraček, ale bůhvíproč si chtěla půjčit ty cizí. Když ji odehnali asi postopadesáté, všimla si toho i její paní na hlídání. Popadla ji za ruku a odvedla z parku pryč. A tak si Evička vymyslela vlastní kamarády. Mezi kamarády patřili ptáci, mouchy, pavouci a vosy.

Jedním z kamarádů bude oheň. Bude ho mít jako své tajemství, bude si s ním hrát jen ona. Jednoho večera konečně nenápadně sáhla tátovi do kapsy

saka, které viselo na židli, uchopila do drobné dlaně zapalovač a docela nenápadně s ním odešla do svého pokoje. Nikdo si ničeho nevšiml. Jitka si psala úkoly, byla v pokojíku s mámou, která ji kontrolovala. Jitce nešla matematika. Táta četl noviny. Evička ukryla zapalovač pod koberec u okna. Byla dokonce tak chytrá, že věděla, že cvaknout zapalovačem teď nesmí. Musí počkat, až rodiče nebudou doma. Evička usedla na zem ke krabici s hračkami. Vylovila z ní rozsypané kostky lega a pustila se do stavby.

„Nemáš můj zapalovač?“ zeptal se po chvíli táta mámy, když se vrátila do kuchyně a on si chtěl připálit další cigaretu.

„Nemám. Vrátila jsem ti ho.“

„Ale kde je?“

Táta prohledával kapsy. Zapalovač nebyl ani v kapse saka, ani v kapse kalhot. Táta se zvedl, prošel kuchyní, podíval se do koupelny i na záchod.

„Nemáš můj zapalovač?“ zeptal se Jitky, která si v pokojíku přepisovala vypočítaný příklad do sešitu.

„Já?“ protáhla otráveně Jitka. „Nemám!“

Táta se zastavil v pokojíku u Evičky. Seděla na zemi a stavěla hrad z lega. Tátovi bylo hloupé ptát se tak malé holčičky, jestli mu nesebrala zapalovač. Očima prolétl po místnosti. Hračky, samé hračky. Chuť na cigaretu byla obrovská, a nervózní táta vyhrkl: „Evičko, nevíš něco o mém zapalovači?“

Evička zvedla zelená kukadla a podívala se mu přímo do očí. Zavrtěla hlavou.

„Ne.“

„Opravdu ne?“

„Ne.“

Evička sklopila hlavu a stavěla si dál. Poslouchala hádku rodičů s Jitkou, kterou podezírali, že zapalovač sebrala ona. V útrokách se jí rozlil nepopsatelně blažený pocit, jaký dosud nezažila a který nezmizel, ani když usínala. A protože byla velmi malá a sama to nedokázala ještě posoudit, netušila, že se octla na křižovatce osudu. Nebyl nikdo, kdo by ji varoval a řekl, že zabočila špatně, že zamířila na stranu, která jí sice bude přinášet zrádné uspokojení, ale která ji spolehlivě povede do pekla.

KDYŽ SE EVIČKA ROZHODLA UKRÁST CIGARETY

Když se Evička rozhodla ukrást cigarety, pochopila, že se bytem musí tiše plížit. Aby byl člověk nenápadný a neviditelný, nesmí se po bytě šourat v bačkorách, nesmí bouchat dveřmi, nesmí mluvit hlasitě jako Jitka. Evička věděla, že při plížení člověk musí být tiše jako kočka a nesmí být skoro vidět. Pozorovala to na venkově u babičky. Kočka Micka se plížila po zahradě každý den. Trpělivě čekala, dokud z dírky v zemi nevykoukla šedivá myška. Pak po ní skočila. Myši, které Micka chytila, neměly šanci na útěk.

Evička Micku sledovala často. I ona se uměla dobře plížit. Několikrát se připlížila ke kočce tak, že ani ta ji nezaslechla. Číhaly pak na myši spolu.

Táta si cigarety i nový zapalovač pečlivě střežil. Stále podezíral starší dceru, že mu zapalovač sebrala. Dvanáctileté dívky s cigaretami koketují, to mu nikdo nevymluví.

„Nevzala jsem ho!“ ječela Jitka.

Byla zoufalá. Rodiče jí nevěřili.

„Pitomej zapalovač,“ prohlásila máma. Měla na manžela zlost. Rodinná pohoda byla pryč. „Třeba je to znamení, že máš přestat kouřit,“ dodala.

„Jsi zlodějka! Nenávidím tě!“ zasyčela Jitka na mladší sestru.

Kvůli ztracenému zapalovači se nesměla dívat na televizi. Evička stála ve dveřích svého pokoje, svírala na hrudi panenku Lenu a mlčela. Hleděla na sestru obrovským zeleným očima s malou černou tečkou uprostřed. Jitka se otrásla.

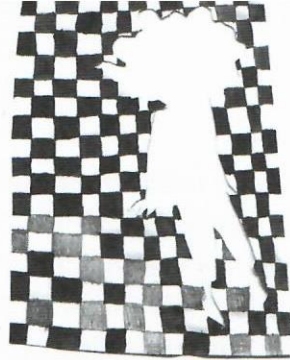
„A nekoukej na mě tak!“ štěkla.

Jitka si byla jistá, že zapalovač sebrala Eva. Převrátila jí krabici s hračkami vzhůru nohama, ale neobjevila ho.

I rodiče prohledali pokoj mladší dcery. Zapalovač jako by se propadl do země. To, že ho ukrývá panenka Lena, nenapadlo nikoho.

„To jsem blázen,“ mumlal táta. „Ještě budu věřit na ty hlouposti, že svět má ještě jeden rozměr, který nevnímáme.“

Cigarety i zapalovač už v kuchyni nebyly k vidění. Dokonce to vypadalo, že táta skutečně přestal kouřit. Evička ale cigaretový dým ve vzduchu stále cítila. Táta musel kouřit tajně. Evička se rozhodla cigarety najít. Nenápadně a tiše.

Evička se teď bytem plížila. Bavilo ji to. Byla maličká a nenápadná. Docela nepozorovaně se uměla dostat ze svého pokoje do kuchyně. Plížila se nejdřív po koberci ke dveřím. Nechávali je pootevřené. Nebyl tedy problém se tiše přiblížit ke kuchyňskému stolu. Na stole byl přehozený kostkovaný ubrus, který dosahoval až k sedadlům židlí. Táta měl oči upřené do novin, máma hleděla do mobilu. Evička uměla velmi tiše proklouznout mezi nohama stolu a docela nenápadně se vyšplhat na jednu ze židlí. Stočila se na sedadlo jako kočka. Tiše dýchala otevřenou pusou. Rodiče si nikdy nevšimli, že je mladší dcera schovaná pod ubrusem na židli u stolu. Vyslechla tak často rozhovor, který nebyl určený dětem.

„Jo, ta ženská dnes dala výpověď,“ řekla máma.

„Jaká ženská?“

„Jaká asi. Ta příšerná. Co hlídala holky.“

„Tak najdi jinou.“

„Už mám toho hledání po krk. Tohle byla asi padesátá, jestli ti to nedošlo. Kašlu na to. Šoupneme malou do školky.“

Evička rozhovoru nerozuměla, ale pochopila, že se týká jí. Trochu se jí naježily vlasy a přeběhl jí mráz po zádech. Vycítila, že její život projde změnou, a ta změna nemusí být příjemná.

Paní na hlídání byla z neustálého dohadování Jitky a Evičky otrávená. V bytě už nikdy nebyl klid. Jitka si v pokoji pouštěla nahlas otřesnou hudbu. Domů si brala kamarádky, které povykovaly, po podlaze rozsypaly brambůrky, rozlily kolu a neuměly ani pozdravit. Evička věčně kvílela, když ji Jitka bůhvíproč nečekaně zatahala za vlasy. Eviččiny kudrny Jitka nesnášela. Jitka Evičku nesnášela celou.

Paní na hlídání bývala zoufalá. Holky se praly a křičely. Musela je krotit. Evička si nehrála jako ostatní děti, které hlídala předtím, a paní na hlídání to znerovňovalo. Brávala ji na dlouhé procházky, při kterých Evička nepromluvila. Lenu tahala všude s sebou. Doma pak sedávala s Lenou na zemi uprostřed pokoje, svírala ji a tiše jí cosi broukala.

„Tady se asi cvoknu,“ slyšela Evička, jak se paní na hlídání baví s kamarádkou po telefonu. „To radši půjdu ke kase do supermarketu.“

Paní na hlídání nakonec oznámila rodičům, že se službou u nich končí. „Proč?“ podivila se máma.

„Musím se starat o nemocnou maminku,“ zalhala paní na hlídání bez mrknutí oka.

Evička uměla trčet na židli hodně dlouho. Stále čekala, že si táta zapálí. Ale od té doby, co se ztratil zapalovač, se tak nestalo. Stejně tiše, jako se na židli dostala, uměla Evička ze židle sklouznout a potichu se doplížít zpátky do pokoje. Jak to, že v bytě je cítit cigaretový dým, když táta už nekouří? Evička mu tajně prořacovala sako i kapsy kalhot. Evička nebyla vůbec hloupá, došlo jí, že táta asi kouří pouze v noci, když ona spí, a cigarety i zapalovač má v aktovce. Do ní se nedá dostat. Tátova kožená aktovka má zvláštní kovové zapínání, které se otevře jen po nastavení číselného kódu. A ten Evička neznala.

Občas se zavírala na záchodě, vylovila z panenky zapalovač, stiskla ho a dívala se na plamínek. Bylo to nebezpečné, protože na záchod mohl kdokoli vejít, ale Evičku právě to nebezpečí bavilo.

Venku nastal podzim, blížila se zima.

A jednoho rána čekalo na Evičku překvapení. Máma neodešla do práce. Paní na hlídání nepřišla. S děvčaty se ani nerozloučila. Měla jich plné zuby. Ale i ony měly plné zuby paní na hlídání. Máma si vzala dovolenou.

„Půjdeš do školky,“ oznámila po třech dnech Evičce. „Je ti pět let a je nejvyšší čas, abys chodila do dětského kolektivu.“

Evička seděla v posteli ještě v pyžamu a svírala hadrovou Lenu.

„Oblékni se,“ vybídla ji máma. „Jo, a ta panna zůstane doma. Nebudeš ji tahat do školky. Děti by se ti smály.“

„Proč?“ zeptala se Evička.

„Proč by se ti smály? Protože děti jsou zlé. A posmívají se všemu, co je divný.“

„Lena není divná.“

„Ale ty jsi divná, když ji pořád taháš s sebou.“

Máma byla unavená a otrávená. Sehnat volné místo ve školce nebylo jednoduché. A Eva teď zrovna začne dělat problémy.

Evička se mlčky oblékla. Uměla se i sama učesat, i když to její kudrnaté vlasy nepotřebovaly. Nasnídala se. Vypila čaj. Máma na ni po očku pokukovala. Bylo jí záhadou, že je náhle tak tichá. Evička si nazula sama boty a stála v chodbě, dokud máma nebyla připravená.

„Evo!“ zvolala máma, když viděla, že dcera drží panenku Lenu. „Říkala jsem ti, že Lena zůstane doma. Jsi velká na to, abys s sebou tahala hadrovou panenku jako mrně.“

Evička pevně svírala pannu a upřeně hleděla na mámu.

„Nech ji tady, ona tu na tebe počká,“ řekla máma smířlivě.

„Ne,“ odpověděla Evička.

„Do školky se takové hračky neberou. Tam mají spoustu jiných panenek, které ti půjčí.“

„Ne,“ zavrtěla hlavou Evička.

„Nech tu pannu doma, rozumíš?“ zvýšila máma hlas.

Evička byla docela malá holčička, ale máma se najednou zachvěla strachy. Dcera na ni hleděla obrovskými světlými očima a vypadala docela nedětsky. Máma vztáhla ruku po hadrové panence a Evička udělala něco naprosto nečekaného. Vrhla se na mámu a zakousla se jí do ruky.

„Au!“ vykřikla máma. „Au!“

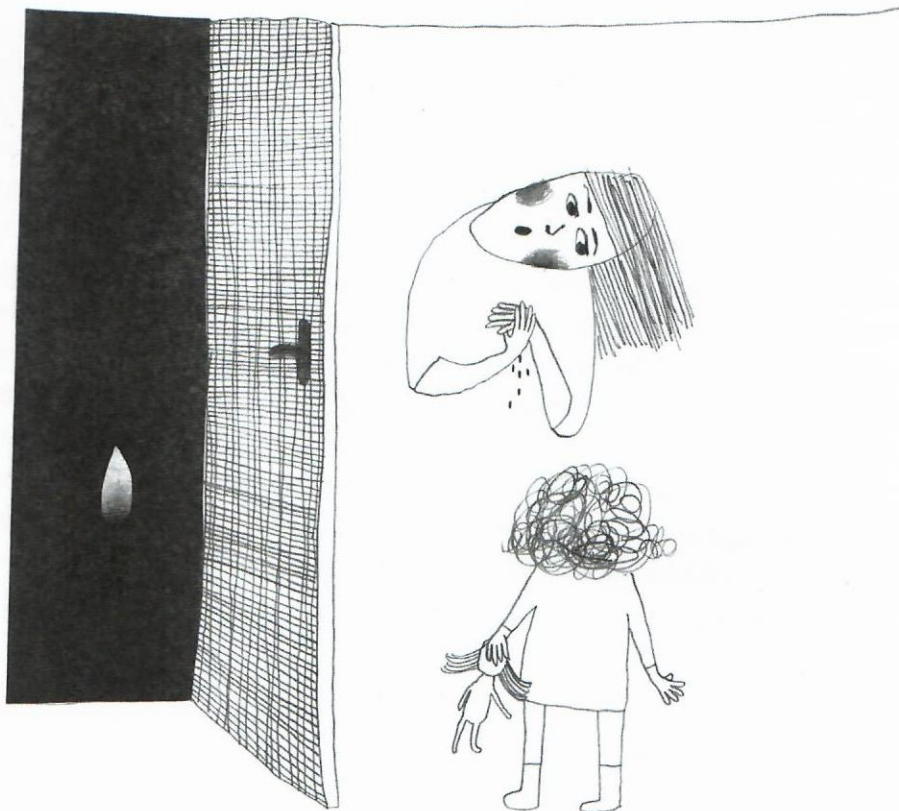
Eva tiskla zuby k sobě a pevně držela. Jako rozzuřená fena, která brání svá štěňata. Máma ječela a snažila se dceru setřást.

„Pust! Pust! Ach, jsi příšerná!“ ječela. „Pust mě! To bolí!“

Eviččin stisk zubů konečně povolil. Mámě tekla z dlaně krev. Vytřeštěně hleděla na dceru. Eva nic neříkala, jenom prudce oddechovala. Pannu svírala oběma rukama.

„Jsi... jsi ... nenormální,“ zašeptala máma. „Jdi do svého pokoje.“

Evička si poslušně zula boty a vrátila se do pokoje. Sedla si na postel v bundě, hladila Lenu a čekala, co bude dál.

KDYŽ EVIČKA ZAČALA KAMARÁDIT S KLÁRKOU

Když Evička začala kamarádit s Klárkou, rodiče si oddychli. Dcera se najednou jevila jako úplně normální holčička. To byla úleva! Byla veselá. O Klárce každý den vyprávěla, smála se u toho a do školky se díky nové kamarádce těšila.

Evička sama sobě musela přiznat, že ji děti, a zejména Klárka baví víc než třeba. O zapalovač ztratila zájem.

„Měli jsme ji dát do školky mnohem dřív,“ prohlásil táta.

„Kdo to mohl tušit?“ pokrčila rameny máma. „Víš, jak se Jitce ve školce nelíbilo.“

„Evička není Jitka,“ odpověděl táta.

Měl mladší dcerku bezvýhradně rád. Zdála se zvláštní, ale od chvíle co objevila Klárku, byla k nepoznání.

„Tati, s Klárkou budeme mít koně,“ vyprávěla jednoho večera tátovi na klíně.

„Opravdového koně?“

„Ano.“

„Kecáš,“ ozvala se Jitka, která se přišla do kuchyně napít.

„Nene. Nekecám.“

„A kde ho tak budete mít?“

„Postavíme si stáj.“

Jitka se ušklíbala.

„Blbost. Nic mít nebudete. Jste malé a hloupé. Mrňata si děsně vymýšlejí.“ Jitka se vrátila do svého pokoje a práskla dveřmi.

„Musíš těmi dveřmi tak mlátit?“ zvolala máma od počítače.

„Jo!“ ozvala se drzá odpověď.

Máma byla unavená. Měla plno starostí v práci a dohadovat se s pubertální dcerou se jí nechtělo. Jen si povzdychla.

Táta Evičku pohladil po vlasech.

„Kde si postavíte tu stáj?“

„Na louce. Koně potřebují velký kus louky,“ prohlásila moudře Evička. „Musí cválat. Tak se říká, když kůň běží, tati. Tomu se říká, že cválá.“

„To je pěkné,“ pochválil ji táta.

„Když budeš chtít, tak tě na koni svezu,“ usmála se na něho Evička.

„Na to se těším,“ mrkl na ni táta.

Pak jí nenápadně naznačil, aby mu slezla z klína, aby si mohl číst noviny. Evička bez řeči seskočila. Měla dobrou náladu. Klárka byla prima. Měla nápady jako kluk. Vyprávěla o nich s vervou a Evička jí ráda naslouchala.

„Až se naučíme jezdit na koni, můžeme si otevřít cirkus,“ navrhla jindy Klárka. „Budeš krasojezdkyně. Máš nádherné vlasy, nabarvíme ti je namodro. V cirkusu je všechno barevné, aby se to divákům líbilo. Krasojezdkyně mají taky úžasné blýskavé oblečení.“

Evičce trochu zatrnulo v břicho. Ještě nikdo jí neřekl, že má nádherné vlasy. Táta ji často po vlasech hladil, ale nahlas neřekl nic.

„A co budeš ty?“ zeptala se rozpačitě Klárky.

„Já se budu starat o koně. Já nejsem tak hezká jako ty, mám vlasy jako hřebíky,“ pokrčila rameny Klárka. „Krasojezdkyně musí být krásná.“

Evičce se v útrokách rozlil nepoznaný pocit štěstí. Zazubila se na Klárku a ta jí bůhvíproč vlepila pusku na tvář.

Když večer přišel táta, Evička mu vylezla na klín jako hladová kočka. I Jitka nakráčela do kuchyně. Ráda by si s tátou taky povídala, malá sestra ji štvála.

„Tati, vezmeš mě do cirkusu? Klárka už v cirkuse byla, já ne,“ zaprosila Evička.

Táta pojídal rohlík s paštikou a jedním okem hleděl do novin. Přikývl.

„V cirkuse trápí zvířata,“ ohrnula nos Jitka. „Cirkusy by měli zavřít.“

„Netrápí!“ vykřikla Evička.

„Trápí. Mlátí je, aby poslouchala.“

„Nene!“

„Viš kulový, co dělají se zvířaty v cirkuse,“ ušklíbla se Jitka.

„Holky, ticho!“ napomenul je táta.

Jitka otráveně vypadla z kuchyně. Evička se znovu začala dožadovat cirkusu. Táta se vymluvil na práci. Evička zklamaně odešla. Máma nebyla doma. V poslední době chodila z práce velmi pozdě.

Evička se pak doma zavírala ve svém pokoji, i když byli doma rodiče. Snila, čím by Klárku potěšila. Konečně v ní uzrál velký plán. Koně budou mít až povyrostou. Lepší by bylo mít něco zajímavého hned. Ve školce mají hodně hraček. Ale nemají tam oheň.

Evička Klárku překvapí, když jí ukáže, že má zapalovač. Tentokrát se Evička rozhodla být chytřejší. Zapalovač si jenom půjčí. Ráno ho nenápadně vezme z parapetu okna na terase a po návratu ze školky ho vrátí. Jenže najednou k tomu nenacházela odvahu.

Na druhý den ji ze školky vyzvedla Jitka. Evička byla velmi překvapená.

„Co tu děláš?“ zeptala se obezřetně sestry.

„Přišla jsem tě vyzvednout, protože mi to poručila máma. Nestíhá. Dělej, oblékni si bundu a vezmi si boty.“

„Máma nepřijde?“

„Ti to říkám, ne? Máma mi nařídila, ať tě přivedu já.“

Evičce se nezdálo, že by ji máma neupozornila, že ji vyzvedne Jitka. Chtěla se znovu zeptat, jenže Jitka se tvářila vzpurně. Nechtěla ji rozčilovat. Oblékla si bundu, nasoukala se do bot a nasadila si čepici.

„Kam jdeme?“ zeptala se překvapeně, když s ní Jitka zamířila do parku.

Evička znala cestu domů dobře. Mohla by chodit klidně sama, kdyby jí to dospělí dovolili. Jitka neodpovídala.

„Kam jdeme?“

Evička se zastavila. Zamračeně se podívala na sestru.

„No... hele, Evičko, jdeme za kamarády. Ze třídy, víš. Jen na chvíli. Potřebuju ještě něco do školy.“

Evička stála, ani se nehnula. Jitka jí nikdy neřekla Evičko. A Jitka navíc udělala něco neuvěřitelného. Podala Evičce celý balíček žvýkaček.

„Hele, to je tvoje. Ale něco od tebe potřebuju.“

Evička pocítila něco v břiše, ale vůbec neuměla říct co. Jako by spolkla velkou mouchu, která se jí teď z břicha dobývá ven. Jenže Evička žádnou mouchu nespolkla. Kdyby byla o něco starší, kdyby měla víc zkušeností, věděla by, že to, co cítí, je instinkt. Pocit, že něco není v pořádku. Pocit, který člověka varuje, aby byl ostražitý, protože se blíží nebezpečí.

„Co?“ zeptala se.

„Evičko... potřebuju, aby sis na chvíli sundala čepici. Víš, jenom na tu dobu, co budeme v parku.“

„Čepici?“ zeptala se Evička nechápavě. Měla na hlavě červeného kulicha s bambulí. „Proč?“

„No... jen na chvíli.“

„Proč si mám sundávat čepici?“

„Sundej, prosím,“ Jitka natáhla k sestře ruku a podala jí druhý balíček žvýkaček.

Kdyby Evička byla jen o pár let starší, pochopila by, že Jitka se s ní chce kamarádům pochlubit. Zejména spolužákovi Martinovi. Jitce se Martin nesmírně líbil. On si jí ale nevšimal. Dělal, jako by byla vzduch. Jitka dobře věděla, že je Evička mimořádně hezká holčička. Slyšela mockrát, jak někdo obdivuje její kudrnaté vlásy. A Jitku napadlo, že když si malou sestru vezme do parku, kde se kluci scházejí, Martin ji konečně vezme na vědomí.

„No tak, Evičko, pojď,“ usmála se Jitka na sestru. „Jenom se zeptám na něco do školy a pak půjdeme.“

„Pak půjdeme hned domů?“

„Jasně. Pak půjdeme hned domů.“

Evičce byla zima, ale rozhodla se udělat sestře radost. Sundala si čepici. Jitka se na ni usmívala, a to bylo velmi vzácné. Čepici schovala do batohu.

Když přicházeli do parku, Evička zahlédla skupinu mladíků, kteří posedávali na jedné lavičce. Evička okamžitě ucítila cigaretový dým. Jako u vytržení sledovala, že každý z kluků má v ústech cigaretu.

Jitka popadla Evičku za ruku. Evička oněměla. Jitka ji nikdy za ruku nikam nevedla

„Čus,“ ozvalo se z lavičky. „Kdes to dítě ukradla?“

Jitka se zastavila. Usmála se.

„Jo je ségra.“

„Aha,“ vyfoukl z nosu kouř Martin. Po chvíli podal zapálenou cigaretu Jitce. „Dceř?“

Evička vytřeštila oči. Jitka si cigaretu opravdu dala do pusy a vyfoukla modravý kouř.

„Děk,“ hlesla směrem k Martinovi a vrátila mu cigaretu.

Evička stála a mlčky se klepala zimou. Poslouchala, jak sestra s kluky prohodila pár nesrozumitelných vět. O škole nepadlo ani slovo. Nakonec bylo ticho. Kluci kouřili, hleděli do mobilů a mlčeli. Jitka se sestrou je už nezajímaly.

„Tak já musím,“ řekla nakonec Jitka.

Popadla Evičku za ruku a vyrazila k domovu. Evička klopýtala, málem upadla.

„Dej mi tu čepici,“ obrátila se na Jitku.

Ta jí však neposlouchala. Tvářila se hrozně.

Evičce se dokonce zdálo, že nabírá k pláči.

„Dej mi tu čepici!“

„Buď zticha!“ okřikla ji Jitka.

Opustily park a Jitka se konečně zastavila.

„Jády máš tu pitomou čepici!“ vylovila ji z batohu. „A vrať mi ty žvýkačky!“

Jitka jí vrazila ruku do kapsy a oba balíčky si vzala.

„Proč?“ vykřikla Evička.

„Protože jsi blbá!“

KDYŽ EVIČKA PŘINESLA DO ŠKOLKY ZAPALOVAČ

Když Evička přinesla do školky zapalovač, bylo před Vánocemi. Nebylo těžké ho z okenního parapetu sebrat. Ráno si jí nikdo moc nevšimal. Všichni pospíchali.

„Dělej!“ bušila máma každý den na dveře koupelny. Jitce trvalo, než si učešala vlasy, než si nalíčila oči a než si napudrovala obličej. Bůhvíproč se v koupelně zamykala. Od chvíle, kdy vzala malou Evu do parku, o ni nezavadila pohledem. Evička tomu nerozuměla, ale nakonec jí to bylo jedno. Měla svou Klárku.

Evička si vyčíhala, že brzy ráno táta na terase kouří. Pije přitom kávu, hledí do tmy a do zimy. Teprve pak odchází do práce.

Po tátovi zmizela Jitka. Poslední odcházela Eva s mámou. Obvykle ji máma vozila autem, ale občas pelášily pěšky. Evička nestíhala zvedat nohy.

„Dělej!“ popoháněla ji máma. „Kvůli tobě to nestihnu.“

Evička nikdy nechápala, co máma nestihne, protože máma pracovala v kanceláři ve městě, kde se nikdy nic nedělo. Evička to věděla. Když totiž mívala kašel nebo teplotu, občas si ji máma brávala s sebou. Evička byla celou dobu v kanceláři schoulená v křesle přikrytá dekou. Směla se dívat do tabletu. Pozorovala přitom mámu. Ta sedávala celé hodiny u počítače, pila kávu a telefonovala. Když se Evička rozkašlala, máma jí naznačila, že má odejít na chodbu. Evička pak kašlala na chodbě, kde nikoho nerušila.

Evička počkala na moment, kdy do práce odešel táta. Po něm práskla dveřmi Jitka a v koupelně se zavřela máma. Evička otevřela dveře na terasu, zatajila dech, protože do kuchyně vtrhla zima, sáhla na parapet a zapalovač schovala do kapsy kalhot. Dveře na terasu pečlivě zavřela. Máma se jí do kapes nikdy nedívala, přesto Evička zapalovač obalila papírovým kapesníčkem. Znovu ho zastrčila do kapsy.

Příjemně ji trnulo v břiše. Co plamínku asi řekne Klárka? Určitě se bude divit! „Vyčistila sis zuby?“ zeptala se jako každé ráno máma těsně před odchodem.

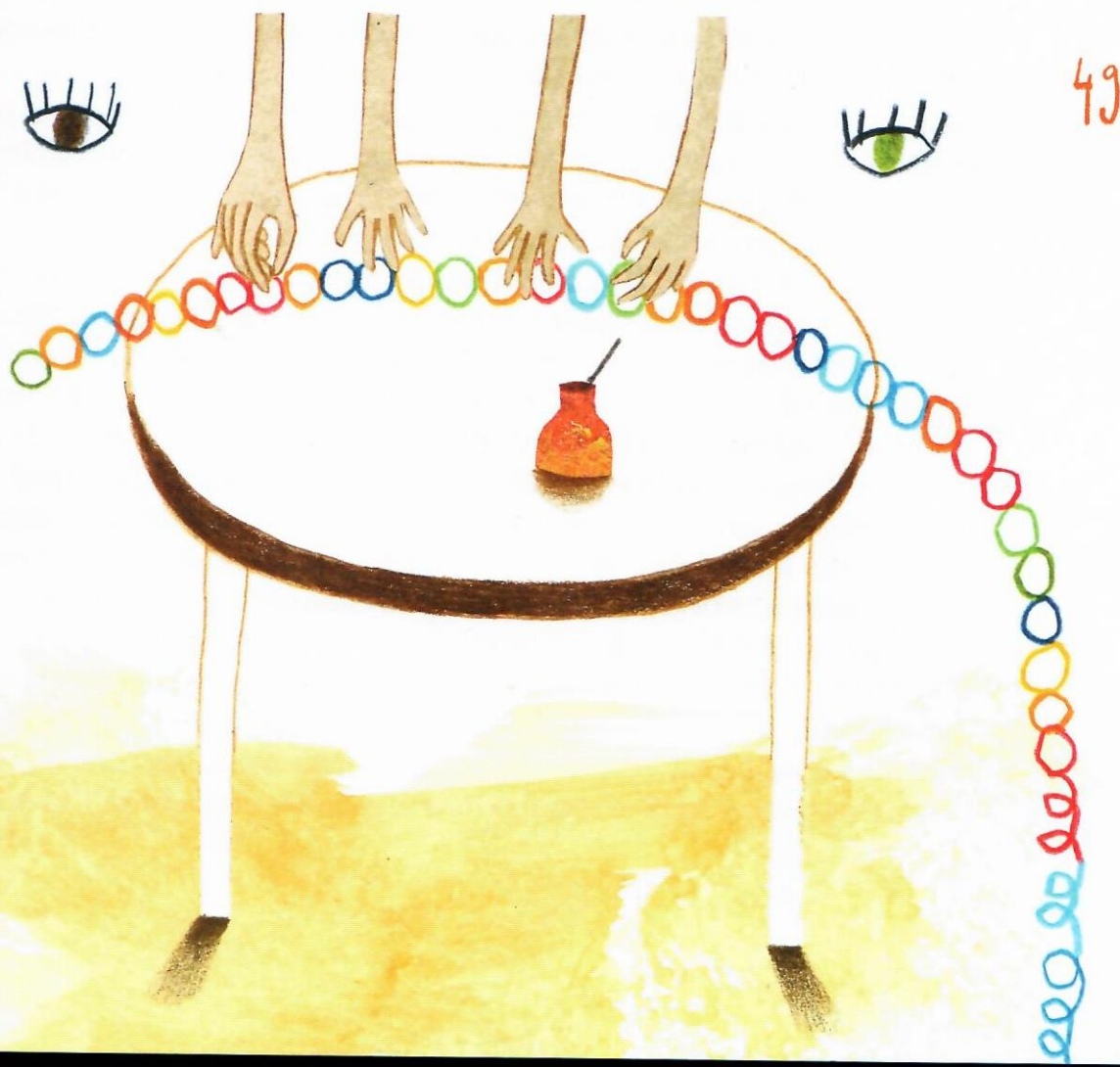
Evička přikývla. Nelhala. Zuby si skutečně čistila každé ráno jako první z celé rodiny. Bavilo ji na sebe cenit zuby v zrcadle, plivat pastu a dělat obličej.

„Tak jdeme.“

Máma zamkla dveře. Evička mezitím přivolala výtah. Zapalovač tiskla jednou rukou v kapse. Bylo jí mimořádně zvláštně. Vlastně nedělá nic zakázaného. Nikdo jí přece neřekl, že nosit zapalovač do školky se nesmí! Ukáže Klárce plamínek a zapalovač odpoledne vrátí. Táta nic nepozná.

Před domem stálo auto. Evička vklouzla na dětskou sedačku na zadním sedadle. Uměla se sama připoutat. Máma nastartovala. Za minutu byly ve školce. Evička uměla z auta sama vystoupit. Uměla i správně bouchnout dveřmi. Máma ji už dávno nedoprovázela. Evička se cítila dobře, když se máma jen dívala, jak dcera jde pár metrů po chodníku ke dveřím školky, otevře dveře a vstoupí dovnitř. Teprve potom máma vůz znovu nastartovala a odjela. Evička uměla sama dojít do šatny, svléknout si bundu, boty i čepici a uložit vše do skříňky s obrázkem motýlka. Dnes se ale nepřevlékla z kalhot do sukničky. V sukni nebyla kapsa. A zapalovač si musí Eva hlídat!

„Ahoj, Evičko,“ přivítala ji paní učitelka. „Dneska budeme zdobit vánoční stromek! Posad se k dětem, budete lepit papírové řetězy.“

Eva se rozhlédla po třídě. Klárka tu ještě nebyla. Bylo brzy. U stolku seděla samá mrňata. Paní učitelka s paní kuchařkou právě upevnily do stojanu krásný smrček.

„To je opravdový strom?“ ptaly se děti.

„Ano,“ usmála se paní učitelka. „To je opravdový smrček z lesa.“

Třídou se linula krásná lesní vůně. Eva byla šikovná, provlékala papírové proužky papíru a lepila je k sobě.

„Ahoj!“

Konečně se objevila Klárka. Měla tváře červené od zimy. Posadila se vedle Evy a hned společně tvořily nekonečný řetěz. Přišlo jim to náramně k smíchu.

Den se rozběhl a Evička stále nevěděla, kdy nastane ten správný čas vyrukovat s ohýnkem. Musí ho ukázat jenom Klárce, to je jasné. A Klárka jistě vymyslí, k čemu se bude plamínek hodit. Evička se rozhlížela po třídě. Stromek už byl skoro ozdobený. Děti na něho s pomocí paní učitelky připevnily slaměné a papírové ozdoby. Papírový řetěz stromek omotal jako zlatý had.

„Ten je krásný!“ volaly děti.

„Až přijdou rodiče na vánoční besídku, budou koukat!“ prohlásila Klárka.

Děti okukovaly stromeček. Paní učitelka je nabádala, aby se ho nedotýkaly.

„Jinak ta nádhera spadne a neukážeme rodičům nic!“

Evičce se zastavil dech. Dostala totiž nápad! Už ví, jak Klárku překvapí. Všimla si totiž, že paní učitelky rozvěsily na stromeček i prskavky. Ach. Prskavky Eva dobře zná! Kolikrát pozorovala tátu, který o Vánocích zapaloval na stromku prskavky!

Evička byla jako na trní. Už aby byl oběd. Po obědě všichni odejdou z herny a uloží se na lehátka ve vedlejší místnosti. Evička se těšila! Plán byl jednoduchý a dobrý! Malé děti jistě usnou. Paní učitelka si jako obvykle dá kávu a bude sedět u stolku u okna a číst si. Evička a Klárka byly skoro šestileté. Už neusnuly nikdy. Směly si potichu prohlížet barevné knihy anebo si kreslit. Evička to viděla úplně jasně. Až bude naprosté ticho a klid, nenápadně se zvedne a potichu se zavře ve vedlejší místnosti. Rychle zapálí prskavky. Doběhne pro Klárku. Ta bude zírat! Uvidí stromeček s rozzářenými prskavkami a pochopí, že to je práce Evičky! Ach! Ta bude překvapená! Místnost je prázdná a stromek bude jenom jejich!

Po obědě se děti převlékly a ulehly. Paní učitelka přečetla pohádku. Ani ji nedočetla a ty nejmenší už spaly. Klárka si tentokrát vybrala malování. Tiše seděla u stolku a na čtvrtku kreslila velkou zlatou vánoční hvězdu. Evička svírala zapalovač a jedním okem sledovala paní učitelku, druhým Klárku.

V břiše jí poskakovalo sto brouků a berušek dohromady. Skutečně se jí zachtělo na záchod. Rozhlédla se. Paní učitelka už zaklapla knihu pohádek, seděla na svém oblíbeném místě u okna. Dopíjela kávu, jedním okem sledovala spící děti a druhým nahlížela do časopisu. Evička se potichu zvedla. Klárka jí nevěnovala pozornost. Evička za sebou zavřela dveře. Octla se na chodbě. Ještě pár kroků... Otevřela místnost, v které voněl stromeček. Nikdo tu nebyl.

Evička přiskočila ke stromku. Z kapsy vylovila zapalovač. Byl od celodenního svírání v dlani docela horký. Evička spěšně mrkla na stromek. Objevila tři prskavky. To bude stačit! Palcem zkušeně zmáčkla zapalovač. Plamínek vystřelil do vzduchu. Nádhera! Evička přiblížila zapalovač k prskavce. Ruka se jí třásla. Věděla, že plamínek nesmí zhasnout. Tátovi to kolikrát trvalo, než se mu podařilo prskavku zapálit!

Evička nebyla už úplně malá holčička, ale zdaleka neměla sílu jako táta. Palcem svírala zapalovač, jenže plamínek ne a ne prskavku rozhořet. Eva malinko, docela malinko rukou uhnula – a vtom se to stalo! Plamínek se dotkl papírového řetězu. Ach! Rychlost, jakou z plamínku vyšlehl plamen, Evu překvapila. Ucukla rukou. Zapalovač zhasl, ale papírový řetěz ne! Evička jako uhranutá hleděla, jak se oheň šplhá vzhůru po stromečku a cestou zapaluje papírové a slaměné ozdoby! Ó! Teď pochopila, co znamená tátova oblíbená věta Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán! Jehličí na větvičkách praskalo a hořelo jako z papíru.

Eva na několik vteřin zkameněla. Polilo ji děsivé horko. Poté, jako by ji uštkl had, cukla sebou a vystřelila ze třídy. Zavřela za sebou dveře. Co teď? Chodba byla tichá. Evičce mlátilo srdce jako zvon. Neuměla říct, jak ji to napadlo, ale věděla, že se musí zbavit zapalovače. Jedním skokem byla v šatně. Neotevřela však svou skříňku označenou obrázkem motýlka. Ani na okamžik nezapochoybovala, co má udělat. Zapalovač vhodila do skříňky sousední. Zapadl mezi pomuchlané punčocháče, tepláky a trička. Na dvířkách byl obrázek muchomůrky. Eva potichu vklouzla do třídy. Bleskla okem po paní učitelce. Stále seděla u okna a hleděla do časopisu. V místnosti nebyla Klárka! Kde je? V šatně ji Eva neviděla. Na chodbě taky ne. Jistě odešla na záchod. Evička neřekla ani slovo, sedla si tiše k výkresu, do ruky popadla červenou pastelku a bezmyšlenkovitě čmárala na papír červené kolo. Všechny nervy v těle jí hrály. V duchu viděla, co se odehrává v místnosti se stromkem... děsivá i nádherná krása. Věděla, že klid nebude trvat dlouho. Přesto jí přišla následující minuta neskutečně dlouhá. Konečně ticho rozčísil zoufalý výkřik kuchařky.

„Hoří! Proboha, hoří!“

KDYŽ EVIČKA ODEŠLA

Když Evička odešla do domu pro seniory, její dcera prohledala celý byt. O svém otci nenašla vůbec nic. Eva vše včas zlikvidovala. Máma je divná, usoudila dcera. Nemá žádné přátele. O nikoho se nezajímá. Nemá nikoho, jen mě. V hlavě se jí proto všechno popletlo.

Evina dcera se rozhodla, že nebude opakovat chyby své matky. Co nejdříve se vdá a manžela si bude hlídat, aby ji nikdy neopustil. Po odchodu mámy si do bytu nastěhovala přítele a nehnula se od něj na krok.

V domově Evu prohlédl lékař. Shledal, že zmatená žena před ním má velké psychické problémy a srdeční vadu.

„Budeme vás léčit,“ prohlásil, „ale nejdřív si musíte odpočinout.“

„Brzy si pro mě přijde dcera, nemůžu se tu moc zdržovat,“ řekla Eva. „Mám hodně práce.“

„Nebojte se,“ přikývl hlavou lékař. „Odpočnete si. A bude vám líp.“

Evu umístili na pokoj, kde byla čtyři lůžka. Tři staré ženy vzhledly a unaveně se podívaly na nově příchozí.

„Brzy si pro mě přijde dcera,“ řekla Eva, ačkoli se jí nikdo na nic neptal.

Ležela v tichém pokoji přikrytá dekou až po bradu a hleděla do stropu. Ženy kolem ní pospávaly a mlčely.

„Moje dcera má báječný přehled o světě,“ promluvila Eva do ticha. „Je velká čtenářka. Rozumí nejen literatuře, ale i výtvarnému umění. Hraje na klavír a umí krásně zpívat.“

Ženy stále mlčely. Žily v domově pro seniory už několik měsíců, ba dokonce let a věděly, že nově příchozí zprvu vypráví o svých dětech. Všem se po dětech stýskalo. Děti byly dospělé, chodily do práce, plnily si své sny a neměly na matky čas.

„Dcera si pro mě brzy přijde,“ zopakovala Eva nakonec. „Jsem tu na chvíli.“

První den Evina pobytu v domě pro seniory ji ženy nechaly mluvit tak dlouho, jak chtěla. V následujících dnech při její samomluvě začínaly pokašlávat. Eva nepřestávala o dceři vyprávět, a rozčilovala tím ostatní.

„Moje dcera má dobrou práci,“ líčila každý den Eva. „Vydělává hodně peněz. Má krásný velký byt s terasou. Je odtamtud vidět celý svět.“

„Mlčte už!“ vykřikla konečně jedna z žen. „Přestaňte si vymýšlet! Kdo má ty vaše bludy poslouchat?“

„Proč vás šoupla sem?“ přidala se druhá. „Když je dceruška tak úžasná, měla by se o vás starat, ne? Vždyť tu za vámi za dva měsíce nebyla ani jednou!“

Eva ležela v posteli na zádech a hleděla do stropu. Ženy ji přerušily jen na chvíli.

„Moje dcera je ředitelkou velké firmy. Nemá čas. Ale jen co mě tu vyléčí, přijde si pro mě.“

„Povídali, že mu hráli,“ odfrkla si třetí žena. „Nikdo si pro vás nepřijde. Ani pro nás. Dětičky se na nás vykašlaly, tak je to.“

„Moje dcera si pro mě přijde,“ opakovala urputně Eva. „Jen co si odpočinu.“

„Buďte zticha!“ ozvalo se. „A spěte. Nic jiného se tu stejně nedá dělat. Odložili nás sem jako na skládku. Taková je pravda!“

Do pokoje nakoukla sestra. Obešla všechny, změřila jim tlak a teplotu. Dostaly své léky, poslušně je spolklly a zapily.

„Už je mi mnohem líp. Zítra si pro mě přijde dcera,“ řekla Eva. „Sestro, prosím, vzbudte mě brzy. Potřebuju si umýt vlasy.“

Eva se probudila za svítání. V pokoji bylo šero. Ženy kolem ní chraptivě od-
dychovaly. Eva chtěla vstát a dojít si na toaletu, ale cítila se příliš slabá. Chtěla zazvonit na zdravotní sestru, ale ruka ji odmítla poslouchat. Eva se zarazila. Ještě něco se jí zdálo podivné. Neslyšela vlastní srdce. Obvykle jí v hrudi hlasitě bouchalo. Ale teď jako by utichlo. Zvláštní, pomyslela si Eva. Musím se zeptat doktora, co to znamená. Co však uslyšela zřetelně, bylo zaklepání na dveře.

„To je moje dcera!“ zvolala hlasitě. „Moje dcera přišla! Říkala jsem vám, že si pro mě dnes přijde!“

Ženy na postelích uslyšely zvolání, probudily se a začaly pokašlávat.

„Nevěřili jste mi!“ smála se Eva. „A moje dcera je tu.“

Netrpělivě hleděla ke dveřím. Konečně se otevřely. Nestála v nich však Evi-
na dcera. Do pokoje vstoupila elegantní tmavovlasá žena s vysoko vyčesaným
drdolem. Zamířila k Evině posteli.

„Dobré ráno, Evo,“ usmála se.

Překvapená Eva chtěla vstát, ale tělo ji odmítlo poslouchat.

„Zůstaňte ležet,“ pousmála se žena. „Není žádný spěch. Ještě máme čas.“

„Já jsem... myslela jsem...“ zadržla se Eva.

Točila se jí hlava. Nemohla si vzpomenout, odkud ženu zná. Někde ji už vi-
děla, ale kde?

„Myslela jste, že přijde vaše dcera, já vím,“ pokývala hlavou žena. Zastavila

se u postele. Měla na sobě tmavý úzký kostým. Vypadala dobře, ale mohla být ve věku Evy, tedy kolem sedmdesátky. Krk jí zdobily tmavé korále. Měla velké tmavé oči a rty nalíčené červenou rtěnkou. „Můžu se posadit?“ ukázala rukou na židli u postele.

Nečekala, až Eva odpoví. Usedla. Přehodila si nohu přes nohu.

„Moje dcera...“ mumlala Eva.

„Vaše dcera nepřijde,“ prohlásila žena. „Obě to víme.“

„Přijde!“ vyhrkla Eva. „Slíbila mi to.“

„Lhala, Evo,“ odpověděla žena klidně.

„Moje dcera nikdy nelže!“

„Vaše dcera lže velmi často, stejně tak jako vy.“

Eva se rozčilením roztřásla. Žena klidně pokračovala: „Vaše dcera nepřijde. Je ráda, že má od vás klid.“

„To není pravda!“

„Je to pravda!“

„Jak to můžete vědět? Kdo vůbec jste?“

Žena se na Evu zadívala.

„Každý si mě představuje jinak. Vy jste si vybrala podobu Klárky.“

„Nerozumím...?“ hlesla Eva nechápavě.

„Takhle dnes vypadá Klárka,“ pousmála se žena. „Vězí vám v hlavě od toho osudného dne, kdy jste na ni ve školce svedla, že zapálila vánoční stromek. Proto jste si pro mě podvědomě vybrala její podobu.“

„Já to... nechápu...“ Evě se zadrhl hlas. „Co to říkáte?“

„Vím,“ přikývla s porozuměním žena. „Nikdo to zpočátku nechápe.“

„Vy jste Klárka?“

„Nejsem Klárka,“ s úsměvem zavrtěla hlavou žena. „Jsem Smrt.“

Eva oněměla. Třeštila na ženu oči a skutečně v ní poznávala kamarádku ze školky. Zašklebila se. Hučelo jí v hlavě a nedostávalo se jí dechu.

„Co mi to tu vykládáte,“ vydechla. „Kdo jste?“

„Jsem Smrt,“ opakovala žena. „Každý si mě představuje jinak,“ pousmála se. „Většinou se mě lidé bojí. Ale já nikomu neubližuju, víte? Nemám důvod. Člověk si celý život ubližuje sám.“

„Prosím?“

„Ano. I vy jste si mockrát ublížila. Každý člověk má možnost prožít krásný život. Bohatý na radost a na lásku. Málokomu se to podaří. Lidé se vymínoují na špatný osud. Žádný osud není špatný. Než odsud odejdeme, promluvíme si. Musíme probrat vaše chyby. Jednu za druhou.“

Eva hleděla vyjeveně na ženu. Nikdy jí nebylo tak podivně. Pokoj se s ní malinko houpal.

„Chyby...?“

„Ano. Člověk se během svého života dopouští obrovského množství chyb. Ublížíje sobě a ostatním. Nechce o svých nedostatcích slyšet. Odmítá je. Ale teď je čas a potřeba je spočítat a hovořit o nich.“

„Kdo jste?“ zašeptala Eva znovu.

„Jsem Smrt,“ zopakovala trpělivě žena. „Než odejdeme, probereme vaše osudové chyby.“

Eva zírala ženě do tváře a kromě nesmírné únavy necítila vůbec nic. Ženu se na židli pohodlně opřela.

„Tak hned ta první chyba. Požár ve školce a Klárka.“

„Já jsem přece nechtěla ten stromek zapálit,“ šeptala Eva. „To byla nehoda. Byla jsem malá a hloupá!“

„Ale nebyla jste tak malá a hloupá, abyste měla právo zradit Klárku. Svedla jste požár na ni a způsobila jste jí těžkosti, z kterých se dlouho nemohla vzpamatovat. Kvůli vám zažila už v šesti letech zradu, která ji dlouho bolela. Kdybyste to neudělala, získala byste navždy věrnou kamarádku. Nikdy byste se pak necítila osamělá. Poznala byste, co znamená přátelství a láska. Nikdy byste neudělala další osudovou chybu.“

„Jakou?“ vydechla Eva.

„Nikdy byste neublížovala své nevlastní sestřičce Luce. Tehdy na návštěvě u otce jste ji opakovaně štípala, až brečela. Proto vás otec už nikdy na návštěvu nepozval. Měl z vás strach. A proto jste o něho přišla.“

„To je nesmysl,“ přejela si Eva okoralým jazykem suché rty. „Nechcete mi namluvit, že jsem přišla o tátu jen proto, že jsem třikrát štípala jeho novou dceru?“

„Člověk v životě podceňuje maličkosti,“ pokývala hlavou žena. „A to je chyba. Jedna chyba plodí další.“

„Jakou další osudovou jsem podle vás udělala?“ vyhrkla Eva.

„Schovala jste ten pohled s barevnými slunečníky. Nedala jste ho sestřičce Jitce.“

„Ale... byla jsem... žárlivá. Hloupá pubertáčka.“

„Nikdy jste nebyla hloupá. Ani v pubertě. Byla jste pouze zákeřná. Kdybyste Jitce pohled předala, nepřišla byste o ni. Způsobila jste jí velké trápení. A to jste dobře věděla. Nebylo to fér.“

Evě se rozklepala brada.